

[Finn Poulsen.]

men denne er ikke farbar. Jeg tror personlig heller ikke, at vejen over støtteopkøb er farbar, hvad enten man nu gør det som hidtil gennem Nationalbanken eller i større stil gennem kasseoverskuddene, også gennem Nationalbanken. Det har vi også prøvet. I 1964 er der blevet foretaget meget betydelige opkøb, men det har ikke hjulpet. Ja, noget har det naturligvis holdt renten nede, bevar mig vel; hvis ikke Nationalbanken havde købt op, havde det været endnu værre, men det har ikke løst problemet. Trods disse opkøb har vi den meget høje rente, som i særlig grad belaster boligbyggeriet og i øvrigt hele erhvervslevet. Det er også en gammel travet at ville løse problemet gennem støtteopkøb, selv om man nu vil kalde det en boligfond.

Tiden er rig på ideer, mere eller mindre teoretiske, om, hvordan man skal klare problemet med den høje rente ved indsats specielt over obligationsmarkedet. Man taler om større egenkapital. Det er selvfølgelig en vej, men den virker langsomt. Det ærede medlems forslag går lige den modsatte vej. Man taler om begrænsning i retten til at udstede obligationer. Forhåbentlig er det kun noget, man taler om. Man taler om større afdrag, opsparingsordninger o. s. v., indekslån, og hvad man kalder det alt sammen. Det er interessante tanker, som der kan være grund til at beskæftige sig med. Det kommer vi vel også til i det arbejde, der nu skal til at foregå, men det er alt sammen ikke noget, der kan virke ret hurtigt eller ret stærkt i den øjeblikkelige situation, og så er der efter min mening ingen løsning gennem det ærede medlems forslag eller gennem de andre tanker, der har været fremme.

Det er i og for sig meget mere enkelt — og hvis det ærede medlem kunne tænke sig at gå med til det sammen med den høje regering, kunne vi nok nå derhen — at vi fik et andet renteniveau i dette land og en anden stilling på boligmarkedet. Det er simpelt hen, og det er sagt til ulidelighed, og der er ikke spor genialt i det, et spørgsmål om at sætte tæring efter næring; det er forholdet mellem aktiviteten og kapitaldannelsen, der ikke er i orden. Det er altså en vis begrænsning af aktiviteten

og en stimulering af opsparingen, af kapitaldannelsen, der er behov for, ikke for at flytte kapitalen fra det ene sted til det andet, det giver ingenting; det er det, vi har diskuteret nu også under den seneste tids politiske forhandlinger om hele hovedlinjen i landets økonomiske politik. Det er det offentlige aktivitet, som selvfølgelig må holde for — det er det på andre punkter — og kapitaldannelsen. Det er igen et spørgsmål om at ville fremme opsparingen gennem hensigtsmæssig skattepolitik og gennem normalisering af huslejen.

Det er klart, at når vi står i den situation, har det i ikke uvæsentlig grad sin forklaring i den politik, der har været ført på huslejeområdet i så mange år; for hele den naturlige opsparing, der skulle komme fra dette område under normale forhold, hvor konjunkturudviklingen også sætter sine spor, har vi mistet. Der har tidligere været tal fremme om, at lejerne i den gamle boligmasse i virkeligheden slap 400 mill. kr. billigere end det, de burde betale om året. Sådanne tal har man jongleret med; jeg aner ikke, hvor tallet ligger, men jeg ved, at i tusindvis af mennesker i disse år har siddet til en pris, som har ligget langt under, hvad de selv indrømmer de med rimelighed kunne betale, og derved er hele denne kapital gået fra opsparingen.

Derfor ligger løsningen på vort kapitalproblem ikke i det ærede medlems lovforslag; den ligger ikke i støtteopkøb — pengene til støtteopkøb skal jo også komme et sted fra — ikke i en hel masse tanker og lapperier og teorier, men i den simple, praktiske kendsgerning, at det er nødvendigt at finde frem til den hurtigst mulige og rette aktivitet i forhold til den kapitaldannelse, der finder sted. Vi kan gøre meget i dette land for at fremme kapitaldannelsen, og jeg håber, at vi nu i de kommende tider får et frugtbart samarbejde på dette felt — også gerne med det ærede medlem.

Knud Østergaard: Det konservative folkepartis boligpolitiske ordfører, det ærede medlem hr. Hastrup, er fraværende i dag på grund af sygdom. I stedet skal jeg sige, hvorfor vort parti ikke kan godtage det foreliggende lovforslag. Men jeg må dog kort forudskikke den bemærkning, at vi